

FIȘA DISCIPLINEI

ORNITOLOGIE

1. Date despre program

1.1	Instituția de învățământ superior	Universitatea din Pitești
1.2	Facultatea	De Științe, Educație fizică și Informatică
1.3	Departamentul	Științe ale Naturii
1.4	Domeniul de studii	Biologie
1.5	Ciclul de studii	Licență
1.6	Programul de studii / Calificarea	Biologie/Licentiat în Biologie

2. Date despre disciplină

2.1	Denumirea disciplinei	ORNITOLOGIE
2.2	Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Conete Maria Denisa
2.3	Titularul activităților de laborator	Lector univ. dr. Conete Maria Denisa
2.4	Anul de studii	II
2.5	Semestrul	I
2.6	Tipul de evaluare	Examen
2.7	Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat

3.1	Număr de ore pe săptămână	4	3.2	din care curs	2	3.3	laborator	2
3.4	Total ore din planul de inv.	56	3.5	din care curs	28	3.6	laborator	28
Distribuția fondului de timp								ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe								16
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren								10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii, eseuri								6
Tutoriat								4
Examinări								4
Alte activități: aplicații pe teren								4
3.7	Total ore studiu individual			44				
3.8	Total ore pe semestru			100				
3.9	Număr de credite			4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1	De curriculum	Sistematica vertebratelor
4.2	De competențe	Nu e cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1	De desfășurare a cursului	Sală dotată cu retroproiector/videoproiector și ecran
5.2	De desfășurare a laboratorului	Laboratorul disciplinei (sala S 124), material biologic conservat (colecție didactică care cuprinde specii din toate grupele ecologice de păsări, determinatoare de păsări din Europa și Asia, în limba română/ engleză, cd-uri cu emisiuni sonore păsări) și aparatură de laborator, calculator, internet Participarea la minim 80% din lucrările de laborator este condiție pentru participarea la examen

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Operarea cu noțiuni, concepte, legități și principii specifice ornitologiei (C1); • Caracterizarea și clasificarea păsărilor (C3); • Explorarea sistemelor biologice (C4); • Integrarea inter / transdisciplinară a cunoștințelor specifice ornitologiei (C6);
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea responsabilă și eficientă a sarcinilor aferente profesiilor din domeniu cu respectarea principiilor de etică profesională; • Identificarea rolului dintr-o echipă și preluarea responsabilităților corespunzătoare profilului profesional și personal - Practica biologică, respectiv, participarea la proiecte de conservare a păsărilor și a habitatelor lor; • Dezvoltarea capacității de reflecție critic-constructivă asupra propriului nivel de pregătire profesională în raport cu standardele profesiei.

7. Obiectivele disciplinei

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea biologiei, etologiei și ecologiei păsărilor cu referire la statutul lor de protecție.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza morfologică și ecologică a principalelor grupe taxonomice și ecologice

	<p>de păsări.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caracteristici adaptive ale avifaunei din principalele regiuni zoogeografice. • Înțelegerea și aprofundarea metodologiei studiilor ornitologice ; • Capacitatea de a evalua efectele influenței factorilor antropici asupra avifaunei. Se pune accent pe cunoașterea și înțelegerea necesității ocrotirii speciilor de păsări rare, vulnerabile și periclitare.
--	---

8. Conținuturi

8.1. Curs		Metode de predare	Observații Resurse folosite
1	Introducere - Din istoria ornitologiei. - 2 ore	Prelegere Exemplificare, Dialog, Interogație	Calculator, Retroproiector ,folii transparente cu desene și schițe, Videoproiector
2	Particularități morfo - anatomice și fiziologice la păsări. – 4 ore	Prelegere, Exemplificare, Dialog, Interogație	Calculator, Retroproiector, folii transparente cu desene și schițe, Videoproiector,
3	Noțiuni de ecologie: grupe ecologice de păsări în funcție de regimul trofic și habitatele populate; longevitatea; conviețuirea în grup; sisteme de mariaj; cuibul; pontă; incubaj; ecloziunea; migrația. – 8 ore	Prelegere, Exemplificare, Dialog, Interogație	Calculator, Retroproiector, folii transparente cu desene și schițe, Videoproiector
4	Noțiuni de etologie: noțiuni introductive despre comportament; comunicare și semnalizare; agresivitate și ritualizare; teritorialitatea; tipuri de teritorii și importanța teritoriului în viața păsărilor; jocul nupțial și formarea perechilor; construirea și apărarea cuibului; parazitismul nidicol, parazitismul agresiv - evoluție și semnificații . – 6 ore	Prelegere, Exemplificare, Dialog, Interogație	Calculator, Videoproiector
5	Categorii zoogeografice de păsări . – 2 ore	Prelegere, Exemplificare, Dialog, Interogație	Calculator, Retroproiector, folii transparente cu desene și schițe, Videoproiector Suport documentar
6	Originea și sistematica păsărilor: ipoteze privind originea și evoluția păsărilor; <i>Archaeopteryx lithographica</i> - caracteristici, ipoteze privind ecologia sa; principii de taxonomie. – 2 ore	Prelegere, Exemplificare, Dialog, Interogație	Calculator, Retroproiector Videoproiector
7	Păsări rare, vulnerabile și periclitare. Statutul protectiv al păsărilor din România. – 4 ore	Prelegere, Exemplificare, Dialog, Interogație	Calculator, Videoproiector, Suport documentar

Bibliografie:

Bălescu Carmen, Orzață Narcisa, 2007 - *Elemente de Zoologia Vertebratelor*, Editura Sitech, Craiova

Botnariuc, N., Tatole, Victoria & colab., 2005 – *Cartea Roșie a vertebratelor din România*, Muz. Ist. Nat. „Gr. Antipa”, București

Brooke, M., Birkhead, T., 1991 - *The Cambridge Encyclopedia of Ornithology*, Ed. Cambridge University Press, Cambridge

Ciochia, V., 2002 - *Dicționar de ornitologie*. Ed. Pelecanus, Brașov

Ciochia, V., 2007 - *Mic tratat de ornitologie*. Ed. Pelecanus, Brașov

Ciochia, V., 1984 - *Dinamica și migrația păsărilor*. Ed. Științifică și Enciclopedică, București.

Ciochia, V., Cotleanu Victorina Ciochia, 2009 - *Păsări, cuiburi, ouă și puii din România*. Ed. Pelecanus, Brașov.

Cociu M., 1999 - *Etologie. Comportamentul animal*, Editura All.

Gache, Carmen, 2002 – *Biologie animală*, Ed. Univ. “Al. I. Cuza” Iași

Gache, Carmen, 2002 – *Dinamica avifaunei în bazinul râului Prut*, Publicațiile Societății Ornitologice Române, 15, 210 p., Ed. Risoprint, Cluj Napoca

Ion, C., 2007 - *Studiul ecologic și etologic despre lăcari*, Editura Universității "Al. I. Cuza" Iași, 450 pg.

Ionescu, V. 1968 - *Vertebratele din România*. Editura Academiei Republicii Socialiste România.

Munteanu, D., Papadopol, A., Weber, P., 2002 - *Atlasul păsărilor clocitoare din România*, Second edition, Publicațiile S.O.R., No. 16.

Munteanu, D., 2009 – Păsări rare, vulnerabile și periclitare în România, Ed. Alma Mater, Cluj-Napoca.

Munteanu, D., 2012 – *Conspectul sistematic al avifaunei clocitoare din România*, Ed. Alma Mater, Cluj-Napoca.

Munteanu, D., Chișamera, G., David, A., Dieter, S., Onea, N., Petrescu Angela, Sevianu Eliana, Stermin, A. - 2015, Fauna României, AVES, Vol. XV, Fascicula 2, Galliformes, Ciconiiformes (Comportament). Editura Academiei Române, București.

Sibley, C. G. & Ahlquist, J.E., 1995 – *Phylogeny and classification of birds of the world: a study in molecular evolution*, 2nd printing, Ed. Yale University Press, New Haven & London 21.

Stugren B., Coroiu I., 1994 - *Sistematica filogenetică, Anatomia comparată și Zoogeografia vertebratelor*, Vol.I (*Anatomie comparată, Pești*) – 274 pp., Vol.II (Tetrapode) - Imprimeria U.B.B. Cluj-Napoca.

Fauna Republicii Socialiste România. Aves, 1978 - Volumul XV. Fascicula 1. Editura Academiei Republicii Socialiste România. București.

Lumea animalelor după Brehm. 1964. Prelucrată după ediția a II a a lucrării *Viața animalelor* de către Rietschel, Hauke, Lotz, Merkel, Modes, Ed. Științifică, București.

Conete D., Note de curs (format electronic), 2017.

*** http://avibase.bsc-eoc.org/myavb_lists.jsp

*** <https://www.iucn.org/theme/species/our-work/birds>

*** <http://www.avibirds.com/euhtm>

8.2. Aplicații - Laborator		Metode de predare	Observații Resurse folosite
1	<p><i>Metode de lucru în ornitologie:</i> metode taxonomice; metode autecologice; metode de evaluare cantitativă.</p> <p>Metode de studiu asupra migrației. Metode experimentale de laborator. Metode de studiu în teren.</p> <p>Emisiuni sonore cu funcție de semnal la păsări. – 6 ore</p>	<p>Lucrări practice colective.</p> <p>Colecția didactică a facultății.</p> <p>Scheme generale de monitorizare a păsărilor</p>	<p>Material biologic, diferite aparate și ustensile de laborator, CD-uri cu cantece</p> <p>atlas, enciclopedii, expuneri planșe, suport de vizualizare Power – Point, filme tematice</p>
2	<p>Analiza morfologică și ecologică a principalelor grupe taxonomice și ecologice de păsări. Ord. Anseriformes. Ord. Galliformes. Ord. Gaviiformes. Ord. Podicipediformes. Ord. Pelecaniformes. Ord. Ciconiiformes. Ord. Falconiformes. Ord. Gruiformes. Ord. Charadriiformes. Ord. Columbiformes. Ord. Cuculiformes. Ord. Strigiformes. Ord. Coraciiformes. Ord. Apodiformes. Ord. Piciformes. Ord. Passeriformes. – 10 ore</p>	<p>Lucrări practice colective. Colecția didactică a facultății</p>	<p>Material biologic, diferite aparate și ustensile de laborator, CD-uri cu cantece</p> <p>atlas, enciclopedii, expuneri planșe, suport de vizualizare Power – Point, filme tematice</p>
3	<p>Sistemul nervos al păsărilor.</p> <p>Parazitismul nidicol la cuc. – 4 ore</p>	<p>Lucrări practice colective. Colecția didactică a facultății.</p>	<p>Material biologic, diferite aparate și ustensile de laborator, CD-uri cu cantece</p> <p>atlas, enciclopedii, expuneri planșe, suport de vizualizare Power – Point, filme tematice</p>
4	<p>Activitate în teren cu scopul aplicării metodelor analizate în laborator.</p> <p>Specii de păsări protejate din siturile Natura 2000 și măsuri de conservare necesare. – 6 ore</p>	<p>Lucrări practice colective. Aplicații ornitologice.</p> <p>Recenzarea populațiilor de păsări.</p> <p>Scheme generale de monitorizare a păsărilor</p>	<p>Lucrări practice colective – în Situl Natura 2000 ROSPA 0062</p> <p>Binoclu, Luneta, aparat foto.</p>
5	Verificare - 2 ore		
Bibliografie			

Bibby, C. J., Burges, N. D., Hill, D. A., Mustoe, S. H., 2000. *Bird census techniques*, 2-nd ed., Academic Press, London, 302 pp.

Bruun, B., Delin, H., Svensson, L., 1999. *Hamlyn Guide*, Versiunea Românească, Munteanu, D., Păsările din România și Europa. Determinator Ilustrat. Octopus. Pub. Group. Hamlyn, London, 320 pp.

Korodi-Gal, I., 1969. *Metode cantitative pentru studiul relațiilor numerice ale populațiilor de păsări*. Rev. Muz., 6 (5): 393 – 400

Svensson, L., Mullaney, K., Zetterstrom, D., 2009 - *Collins Bird Guide: The Most Complete Field Guide to the Birds of Britain and Europe*, Harper Collins UK.

***Determinatorul ilustrat al florei și faunei României. **Diversitatea lumii vii**. Vol. 3. Mediul Terestru, Godeanu, S. Editor. Vasile Goldiș University Press, Arad, 2010.

*** Atlas al speciilor de păsări de interes comunitar din Romania. Ghid standard de monitorizare a speciilor de păsări de interes comunitar din România, București, 2015.

*** Determinator ilustrat - Păsările din România și Europa. Philip's. Societatea Ornitologică Română. București, 2016.

*** http://avibase.bsc-eoc.org/myavb_lists.jsp

*** <https://www.iucn.org/theme/species/our-work/birds>

***** <http://www.avibirds.com/euhtm>

Conete D., Fișe de laborator, 2018.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori din domeniul aferent programului

Cursul se încadrează în schema folosită pentru această disciplină de la universitățile importante din România și Europa. Conținutul cursului ține cont de necesitățile de pregătire ale studenților ca viitori experți biologi implicați în proiecte de conservare a naturii. Competențele dobândite la această disciplină permit studenților să lucreze ca: biolog, consilier biolog, inspector de specialitate biolog, asistent de cercetare în biologie, asistent de cercetare în ecologie și protecția mediului.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezență Test de verificare pe parcurs Evaluare finală	Înregistrare prezență curs Test scris	0% 30% 40%
10.5 Laborator	Determinare specii, deprinderi de identificare a speciilor de păsări, capacitate de sinteză Temă casă/Referat	Probă practică	20% 10%
10.6 Standard minim de performanță	Cunoașterea a 50% din informația de la laborator (rezolvarea în proporție de 50% a cerințelor de la lucrările de laborator); fișele de laborator, prezența la LP; Cunoașterea a 50% din informația conținută în curs (testul de verificare periodică și testul de la evaluarea finală). Cunoașterea biologiei și ecologiei speciilor de păsări studiate și dezvoltarea capacității de a le identifica. Respectul față de natură (deprinderea de a ocroti și proteja natura) și preocuparea pentru domeniul protecției și conservării biodiversității. Capacitatea de a folosi eficient abilități și competențe în abordarea problematicei ocrotirii păsărilor și a habitatelor lor.		

Data completării

Titular de curs,
Lect. univ. dr. Conete Denisa

Titular de laborator,
Lect. univ. dr. Conete Denisa

Data aprobării în Consiliul departamentului,

Director de departament,
(prestator)
Conf. univ. dr. Cristina Soare

Director de departament,
(beneficiar),
Conf. univ. dr. Cristina Soare